

Centerpartiet

Efterfölja FNs konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning , svenska byggnormer och lagstiftning.

Idag ser man ibland tillgänglighet och användbarhet av den byggda miljön som ett särintresse istället för det allmänna intresse som det är enligt ”Kommittédirektiv 1992:104 Översyn av plan- och bygglagen, m.m.” sid 4. Detta finns sedan dess inskrivet i Plan- och bygglagens ”2 kap. Allmänna och enskilda intressen”,

Ett exempel är spårvägen i Lund som är en miljardsatsning från Region Skåne och Lunds kommun för att länka samman Lunds centrum med Brunnshögsområdet inklusive MaxLab IV och ESS. Man har byggt helt nya spår från Clemenstorget vid Lund järnvägsstation förbi Skånes Universitetssjukhus och tekniska högskolan. Helt nya spårvagnar beställdes. Problemet är att man inte följde gällande lagstiftning avseende nivåskillnader. Nivåskillnaden var 70 mm (i praktiken eventuellt mer på vissa hållplatser) mellan vagn och perrong när nivåskillnader inomhus bara får vara maximalt 25 mm och då med fasade kanter och utomhus ska fasas av till 0-kant vid övergångsställen. Efter anmälningar till DO eftersom en rullstolsburen person inte kunde ta sig ombord/av själv på ett säkert sätt gjordes en (temporär ?) lösning med manuell ramp som spårvagnsföraren ska lägga ut/sätta tillbaka.

Fråga:

- Är ni beredda att se till att tillgänglighet för alla, gällande bygglagstiftning (inomhus och utomhus) och FNs konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning efterlevs inom Region Skåne?
- Hur kommer ni att göra det?

Ideologiskt ställningstagande: Centerpartiet anser att FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (CRPD) bör inkorporeras i svensk lag för att göra rättigheterna juridiskt bindande och prövbara i domstol. Vi driver att samtliga politiska beslut och all samhällsplanering ska genomsyras av ett funktionsrättsperspektiv, det är genom det konsekventa tankesättet och arbetet i alla frågor som vi kan åstadkomma riktig skillnad i stort. I Skåne är vår utgångspunkt att Region Skåne ska vara en garant för delaktighet och jämlikhet, där alla lokaler och tjänster utformas enligt principen om universell utformning.

Finns dokumenterat i: Centerpartiets nationella valmanifest 2026, Centerpartiets Funktionshindermanifest samt Valprogram för Centerpartiet i Skåne 2026.

Antaget av: Partistämman, partistyrelse och förtroenderåd

När: Löpande, senast partistämman 2025 och våren 2026 för förtroenderåd.

(Försök till) Genomförande: Vi har i riksdagen motionerat om att skyndsamt utreda inkorporering av CRPD i svensk lag. Regionalt i Skåne driver vi att alla regionala vårdcentraler ska tillgänglighets- och HBTQI-certifieras samt att tekniska lösningar ska utvecklas för att stärka den personliga friheten. Satsningar för detta har gjorts återkommande i budgetar.

När: Senast 2025

Avsatta medel: Centerpartiet har i sin nationella budgetmotion avsatt betydande medel för att stärka välfärden och tillgängligheten, bland annat genom en satsning på 200 miljoner kronor för att stärka elevhälsan och resurser för att nollställa föräldraavdraget inom assistansen (100 miljoner kr). I Skåne drivs dessa frågor som en del av den ordinarie budgetprocessen för att säkerställa att investeringar i lokaler och infrastruktur alltid följer tillgänglighetskrav.

Resultat av förslaget: Dessvärre har vi inte vunnit gehör på grund av vår roll i opposition.

Övrigt ni vill tillägga:

Tillgång till specialistkompetens

Våra medlemmars behov är ofta för svåra för en ordinarie Vårdcentral att hantera. Det är idag svårt att få kontakt med kompetent specialist. Vi behöver möjlighet att snabbt få kontakt med kompetent personal för att få nödvändiga utredningar gjorda av till exempel specialist läkare, psykologer, psykiater, arbetsterapeuter, sjukgymnaster mfl. Idag finns det ingen självklar enhet att vända sig till. Våra medlemmar hänvisas ofta runt.

Eftersom Region Skåne vill satsa mer på Vårdcentraler anser vi att en lösning skulle kunna vara att det finns åtminstone en VC i Skåne med specialkompetens inom ortopedi, rehabilitering, psykiatri och allmänläkare som är tillgänglig för alla vård sökande i hela Skåne. Det behövs en helhetssyn på patientens hälsa för en fungerande livssituation samt för att rättvisande läkarintyg/utlåtanden ska kunna utfärdas till t. ex Försäkringskassan vid ansökan om LSS, sjukersättning, handikappersättning/merkostnadsersättning mm. Även vid fondansökningar krävs det ofta specialistutlåtanden. Det behöver även finnas tillräckligt med arbetstid avsatt för att kunna skriva intygen. Idag säger sjukvårdspersonal att de inte hinner skriva de intyg vi behöver. Dessutom händer det att intyg underkänns av t. ex Försäkringskassan för att de anser att det inte fyllts i på korrekt sätt.

Med fungerande sjukresor skulle det möjliggöra att underlaget för en specialiserad Vårdcentral skulle bli tillräckligt stort. Dessutom skulle extra medel för multisjukdom underlätta.

Allt detta stöds av Region Skånes egen utredning Primärvård för vuxna med funktionsnedsättning En utredning om förbättringsmöjligheter inom Skåne 2017.09.12.

Tidigare fanns det två vårdcentraler i Skåne som hade specialkompetens, Möllevångens vårdcentral i Malmö kommun samt en i Bjärred i Lomma kommun. Den förstnämnda kan man som rullstolsburen inte komma in i receptionen eftersom hissen är felkonstruerad. Efter Region Skånes omorganisation verkar de inte längre ha kvar uppdraget.

När vi söker på Region Skånes hemsida så går det inte att hitta vårdcentraler med specialkompetens för personer med funktionsnedsättning. Vi har använt olika sökkombinationer såsom personer med funktionsnedsättning, vårdcentral, Skåne med olika tillägg utan resultat. Vi har även sökt på den rubrik som Möllevångens vårdcentral tidigare använde "Mottagning för vuxna med varaktig funktionsnedsättning" utan att få resultat.

Det som finns är hänvisning till Habilitering och hjälpmedel. Vi har medlemmar som har haft kontakt med dem för att få hjälp med läkarintyg till Försäkringskassa och färdtjänst. De har blivit hänvisade till den vårdcentral där de är listade. Detta är en Moment 22 situation.

Frågor:

- Vad har ni gjort för att komma tillrätta med bristen på specialkompetens för multisjuka patienter?
- Är ni beredda att driva på för att det ska finnas åtminstone två fungerande och tillgängliga vårdcentraler i Skåne med specialkompetens för personer med funktionsnedsättning?
- Hur ställer ni er till möjligheten att patienten ska kunna få extra tid för skrivande av intyg/utlåtanden?
- Vad anser ni om utökat samarbete mellan sjukvården och Försäkringskassan avseende hur intyg ska fyllas i och formuleras för att undvika att intyg underkänns och måste skrivas om?
- Region Skånes hemsida är en plattform dit nästan alla Skånes medborgare vänder sig för att hitta korrekt och aktuell information. Hur tänker ni arbeta för att hemsidan förbättras och förenklas?

Ideologiskt ställningstagande:

Vad har ni gjort för att komma tillrätta med bristen på specialkompetens för multisjuka patienter? Centerpartiet arbetar för att primärvården ska vara navet i svensk

sjukvård. Vi driver på för att alla, och särskilt de med störst behov, ska ha en fast läkarkontakt med ett maxtak på 1 100 patienter per läkare för att säkerställa kontinuitet och helhetssyn. Vi har också föreslagit en nationell satsning på över 1 miljard kronor för fler ST-tjänster i hela landet för att öka antalet specialister. Nationellt driver vi även kravet på att alla personer med omfattande funktionsnedsättning ska ha rätt till en koordinator inom vården för att hålla ihop vårdkedjan och minska risken att man "bollas runt". Parallellt med detta måste Region Skåne aktivt arbeta för att bli en mer attraktiv arbetsgivare, det är det i kombination med tillgången till rätt utbildningar som säkerställer kompetensförsörjningen framåt.

Är ni beredda att driva på för att det ska finnas åtminstone två fungerande och tillgängliga vårdcentraler i Skåne med specialkompetens för personer med funktionsnedsättning? Centerpartiet i Skåne vill se en nära och tillgänglig vård i hela regionen. Vi vill utveckla vårdcentralernas uppdrag och införa koordinatorfunktioner i hela Skåne för att säkerställa att kompetensen finns tillgänglig för dem som behöver den mest. Vi ser positivt på att utveckla vårdcentraler som kan möta specifika behov, och vi vill att tillgången till habilitering och stöd ska vara jämlik oavsett postnummer. Att säkerställa fysisk tillgänglighet, som fungerande hissar och receptioner, är en grundförutsättning i all vår verksamhet. Nyckeln måste alltid vara en nära vård i hela regionen, för alla.

Hur ställer ni er till möjligheten att patienten ska kunna få extra tid för skrivande av intyg/utlåtanden? Detta kan vara en utmaning för många och något som måste ges stöd till för de som behöver det. Att vissa patientgrupper behöver mer tid eller liknande anser vi alltid bör tas i hänsyn. Det korta svaret är alltså positiva.

Vad anser ni om utökat samarbete mellan sjukvården och Försäkringskassan avseende hur intyg ska fyllas i och formuleras för att undvika att intyg underkänns och måste skrivas om? Det är orimligt att patienter hamnar i kläm på grund av bristande kommunikation mellan myndigheter. Centerpartiet vill se ett betydligt starkare nationellt ansvar för samordning. Vi förespråkar att "lämna uppgifter en gång"-principen ska gälla och att myndigheter ska ha enkla och säkra digitala kontaktvägar. Ett fördjupat samarbete kring intygens utformning är nödvändigt för att öka rättssäkerheten för individen och minska dubbelarbete för läkarna. Parallellt måste vi se till att rätt hjälp finns hos våra myndigheter så att alla känner sig trygga i sina processer, oavsett om det är i Försäkringskassan eller sjukvården.

Region Skånes hemsida är en plattform dit nästan alla Skånes medborgare vänder sig för att hitta korrekt och aktuell information. Hur tänker ni arbeta för att hemsidan förbättras och förenklas? Digitaliseringen ska förenkla, inte försvåra. Centerpartiet vill se en smart digitalisering där information är visuellt pedagogisk och lättillgänglig. Vi vill att Region Skåne tar fram material som gör det lättare för patienter att förstå sin vård och hitta rätt ingångar. Hemsidan måste vara tillgänglig för alla, oavsett funktionsförmåga, och sökfunktionerna måste spegla patienternas faktiska behov och språkbruk. Dessvärre är den inte det idag, därför behövs ett stort förbättringsarbete. Det finns exempelvis stora brister i tillgänglighetsanpassningen av beslutade dokument, så får det inte vara.

Finns dokumenterat i: Valprogram 2026, Funktionsrättsmanifest, Förslag till Regionbudget 2026 för Centerpartiet i Region Skåne

Antaget av: Partistyrelse, Förtroenderåd, Partistämman

När: Olika tidpunkter beroende på del, tas fram löpande. Valmanifest beslutades våren 2026.

(Försök till) Genomförande: Centerpartiet i Region Skåne sitter i opposition och använder därför alla verktyg vi har tillgängliga för att driva igenom vår politik. Där ingår initiativärenden i primärvårdsnämnden, interpellationer och frågor i regionfullmäktige samt vårt starkaste kort i den årliga regionbudgeten. Alla dessa verktyg har löpande använts för att driva en starkare primärvård i Skåne.

När: Löpande under mandatperioden. Tydligaste exemplet regionbudgeten som kommer i november varje år.

Avsatta medel: I budgeten för 2026 satsade Centerpartiet i Region Skåne 110 miljoner kronor mer än styrande partier på en stärkt primärvård.

Resultat av förslaget: Dessvärre blir våra förslag som opposition i princip alltid nedröstade av den styrande majoriteten. Primärvårds och funktionsrättsfrågor har tyvärr inte varit ett undantag.

Övrigt ni vill tillägga:

Färdtjänst och Kollektivtrafik

Våra medlemmar är ofta helt beroende av färdtjänst för att kunna transportera sig då allmän kollektivtrafik eller resa med egen bil inte är ett alternativ för dem av olika skäl som ekonomi. Därför måste färdtjänsten fungera, vilket inte alltid är fallet idag. Det finns många klagomål på bemötande från förare, att tidsregler inte hålls (beställning, hämtning, lämning) fortkörning, att bilarna ibland helt uteblir, långa väntetider för att beställa resa, att missförstånd ofta sker av bokningscentralen mm. Det nya reglementet samt striktare tolkning gör det svårare att få och använda färdtjänst.

När DHR Skåne lämnade in en skrivelse till Regionfullmäktige som togs upp på Centrala Funktionshinderrådet i december 2020 så var inställningen att man följer Färdtjänstlagen, dvs lägger sig på en miniminivå, och att detta var bara mindre justeringar som gjorts. Vilket vi protesterade mot. T. ex så kan 4.15 Allmänna ordningsföreskrifter "Tillståndshavare är skyldiga att följa förarens anvisningar och tillsägelser. En tillståndshavare som inte rättar sig efter detta riskerar att bli avvisad från fordonet och därmed förlora rätten till att åka vid detta tillfälle" de facto innebära livsfara för färdtjänstresenären eftersom hen inte kan protestera

mot fortkörning eller att chauffören smsar/tittar på film mm under färden. Det kunde man inte ta åt sig. Så skulle man inte "tolka" skrivningen. Faktum är att det som står i ett reglemente är det som gäller. Om man inte vill riskera att färdtjänstchaufförer använder reglementet på ett för resenären negativt sätt skulle texten formulerats på annat sätt.

Vad som också har hänt är att ni inte följer ert eget uppsatta regelverk vad avser att erbjuda resa inom 90 minuter i hela Skåne utan hänvisar till resegarantin. Ni fakturerar kund för egenavgift vid resegaranti även när det är Skånetrafiken som brustit. Ni hänvisar vid alla tillfällen till ett bristfälligt datasystem utan att hjälpa kunden med manuella sökningar.

Tyvärr verkar det som att olika delar inom Region Skåne inte samarbetar. Man kan få hjälpmedel med styre utskrivna från Region Skåne som sedan inte får tas med vid med allmän kollektivtrafik som buss.. Det gäller även en del hjälpmedel utskrivna av hemkommun. Det innebär att den enskilde inte kan använda det utskrivna hjälpmedlet fullt ut. En översyn avseende vilka hjälpmedel som får tas med behöver göras omgående.

Det har blivit betydligt svårare att få färdtjänst beviljad senare år, även när man haft färdtjänst under många år. Läkarintyg som är skrivna på samma sätt som tidigare godkänns inte, hur vägen ser ut till närmaste busshållplats påverkar inte beslut (lutning som gör att man inte kan ta sig upp med vanlig rullstol utan hjälp) mm.

Frågor:

- Hur arbetar ni för att förbättra Färdtjänsten?
- Är ni beredda att göra en översyn av Färdtjänstreglemente som antogs 2020-04-16?
- Då ni har att värna alla era invånare i regionen vill vi att ni redogör på vilket sätt ni anser er göra det med hänvisning till att man avslår fler färdtjänstansökningar även för personer som haft färdtjänst i många år samt omprövar tillstånd till domstol i allt fler ärenden?
- Kan ni tänka er att initiera ett ärende för att säkerställa att hjälpmedel utskrivna av Region Skåne samt hemkommun, även de med styre upphandlas med mått så att de ryms på buss och att de får tas med på bussresa?
- Hur motiverar ni att trappklättring togs bort 2017? Det skyldes på säkerhet men detta stämmer inte då trappklättrarna är väldigt säkra och har man väl utbildade utförare är detta inget problem. Det finns möjlighet att utbilda förare i Skåne. Vi anser att det enbart handlar om ekonomi och det drabbar våra medlemmar och är diskriminerande.
- Hur ser ni på att kostnaden för resor som sker utanför regionen eventuellt blir dyrare än om resan hade fortsatt med samma fordon då resorna går med ordinarie taxitrafik? Numer går alla resor över regiongräns som riksfärdtjänst. Tidigare kunde man åka färdtjänst från skånsk kommun till grannkommun i annat landsting. Det togs bort med det nya reglementet.

Ideologiskt ställningstagande:

Hur arbetar ni för att förbättra Färdtjänsten? Centerpartiet arbetar aktivt för att förändra färdtjänstlagen så att den utgår från ett tydligt ”hela resan-perspektiv” och fungerar som den frihetsreform den är tänkt att vara. Vi har i riksdagen krävt att regeringen skyndsamt lägger fram lagförslag baserat på Trafikanalys rapport från 2023 för att säkerställa en jämlik och högkvalitativ färdtjänst i hela landet. Vi har under mandatperioden återkommande lyft problem kring färdtjänsten i Region Skåne, inte minst när det gäller synskadades möjlighet att få och behålla färdtjänst. Vi vill se ett större fokus på rättssäker handläggning, bättre bemötande, högre punktlighet och bättre dialog med resenärer och funktionshindersorganisationer. Färdtjänsten ska utgå från individens behov och ge människor möjlighet att leva ett självständigt liv.

Är ni beredda att göra en översyn av Färdtjänstreglemente som antogs 2020-04-16? Ja, Centerpartiet anser att reglementen aldrig får stå i vägen för individens säkerhet eller frihet. Om regler eller skrivningar leder till otrygghet, rättsosäkerhet eller onödiga begränsningar för resenärerna behöver de ses över. Ett reglemente ska vara tydligt och bidra till en fungerande färdtjänst, inte skapa osäkerhet. Vi vill att färdtjänsten ska präglas av medmänsklighet och hög kvalitet, inte enbart en ”miniminivå” av lagens krav.

Då ni har att värna alla era invånare i regionen vill vi att ni redogör på vilket sätt ni anser er göra det med hänvisning till att man avslår fler färdtjänstansökningar även för personer som haft färdtjänst i många år samt omprövar tillstånd till domstol i allt fler ärenden? Det oroar oss. Centerpartiet har under lång tid uppmärksammat utvecklingen där personer som tidigare haft färdtjänst får avslag eller ifrågasätts trots att deras förutsättningar inte förändrats. Självklart ska lagen följas, men den ska också tillämpas med förståelse för människors faktiska förmåga att resa. Ingen ska behöva känna oro över att förlora en insats som är avgörande för att kunna arbeta, studera eller leva ett självständigt liv. Det ska inte spela roll var man bor eller vilken handläggare man möter; rätten till delaktighet ska vara universell.

Kan ni tänka er att initiera ett ärende för att säkerställa att hjälpmedel utskrivna av Region Skåne samt hemkommun, även de med styre upphandlas med mått så att de ryms på buss och att de får tas med på bussresa? Absolut. Det är ett klassiskt exempel på bristande samordning som drabbar individen. Centerpartiet vill att hela kedjan – från förskrivning av hjälpmedel till kollektivtrafikens utformning – ska hänga ihop. Vi vill se över regelverken så att hjälpmedel som är nödvändiga för individens rörlighet också kan tas med i kollektivtrafiken. Det är en förutsättning för att nå målet om att kollektivtrafiken ska vara tillgänglig för alla.

Hur motiverar ni att trappklättring togs bort 2017? Centerpartiet anser att LSS och färdtjänst ska återställas till sina ursprungliga intentioner som frihetsreformer. Om en tjänst som trappklättring tas bort med hänvisning till säkerhet, trots att tekniken finns och är säker, ser vi det som en förtäckt besparing som leder till diskriminering och isolering. Vi vill att individens behov av att kunna lämna sitt hem ska vara styrande, och vi är beredda att utreda

hur dessa typer av viktiga stödinsatser kan säkerställas, därför ser vi gärna att frågan utreds på nytt.

Hur ser ni på att kostnaden för resor som sker utanför regionen eventuellt blir dyrare...? Numer går alla resor över regiongräns som riksfärdtjänst. Centerpartiet vill att färdtjänsten ska utgå från individens behov av att röra sig till arbete, studier och aktiviteter, oavsett kommun- eller regiongränser. Dagens system med stela gränser skapar onödig dyra och krångliga lösningar. Vi vill se över lagstiftningen så att resor till grannkommuner i andra regioner kan hanteras smidigare och billigare för både individen och samhället.

Finns dokumenterat i: Valprogram 2026, återkommande debattartiklar och utspel på området.

Antaget av: Skåneråd

När: Från 2023 fram till idag.

(Försök till) Genomförande: Centerpartiet i Region Skåne har återkommande lagt ärenden i kollektivtrafiknämnden, regionstyrelsen och Regionfullmäktige för att driva frågor kopplat till färdtjänst, inte minst när det kommer till indragna tillstånd. Det har gjorts i form av initiativärenden, frågor, interpellation och motioner.

När: Löpande under mandatperioden.

Avsatta medel: Centerpartiet satsar i Region Skåne 274 miljoner kronor mer än styrande partier på kollektivtrafiken i allmänhet. Där är färdtjänsten en del, även om frågan i stort inte är en budgetfråga utan snarare stora felaktigheter i tillståndsbedömningen där Centerpartiet ställer sig mycket kritiska till Region Skånes agerande.

Resultat av förslaget: Tyvärr har inte resultaten varit nog under mandatperioden. Centerpartiet fortsätter att driva frågan med ambitionen att få resultat så snabbt som möjligt, inte minst efter valet.

Övrigt ni vill tillägga:

Tillgång till arbete

I Sverige är många ersättningar som sjukersättning och pensioner kopplade till SGI, sjukpenninggrundande inkomst. För att få en rimlig levnadsstandard behöver man arbeta, helst heltid. Samtidigt väljs personer med funktionsnedsättning ofta bort av arbetsgivare för

att de är rädda för extra kostnader. Många personer med funktionsnedsättning får därför inte arbete på den reguljära arbetsmarknaden.

Region Skåne är enligt sin hemsida Skånes största arbetsgivare med sina 36 000 - 38 000 anställda med 100 olika yrkesgrupper. Om man från Region Skånes sida medvetet gick ut och anställd personer med funktionsnedsättning skulle man bli en förebild för andra arbetsgivare och visa att personer med funktionsnedsättningar är anställningsbara och blir bra arbetstagare/kollegor.

Frågor:

- Hur arbetar ni inom Region Skåne för att underlätta för personer med funktionsnedsättning att få fast arbete?

Ideologiskt ställningstagande:

Centerpartiet anser att fler personer med funktionsnedsättning ska ges möjlighet att komma in på arbetsmarknaden. Region Skåne har ett särskilt ansvar som en av Sveriges största arbetsgivare. Vi vill att regionen ska vara ett föredöme genom att aktivt arbeta för en inkluderande rekrytering, ta bort onödiga hinder och säkerställa att fördomar om funktionsnedsättningar försvinner.

Vi vill också att Region Skåne fortsätter utveckla samarbetet med Arbetsförmedlingen, utbildningsaktörer och funktionshindersorganisationer för att fler personer med funktionsnedsättning ska kunna få en fast förankring på arbetsmarknaden. Regionen ska gå före och visa att människor ska bedömas utifrån sin förmåga – inte sina begränsningar.

Finns dokumenterat i: Centerpartiet politik för funktionsrättsfrågor, Centerpartiets funktionsrätts manifest och valmanifest 2026.

Antaget av: Partistämman, förtroenderåd, partistyrelsen (Beroende på del)

När: Löpande framförallt under mandatperioden, valmanifest våren 2026.

(Försök till) Genomförande: Drivs återkommande när frågorna diskuteras.

Centerpartiet är aktiva i berörda nämnder i regionen i syfte att utveckla arbetet i Region Skåne.

När: Löpande under mandatperioden

Avsatta medel: Eftersom Centerpartiet inte styr har vi inte heller möjligheten att påverka nämndernas internbudgetar som önskat.

Resultat av förslaget: Dessvärre har förslagen inte fått någon majoritet,

Övrigt ni vill tillägga:

Tillgång till rehabilitering och hjälpmedel

En olycka kan drabba alla. Dessutom blir vi alla äldre och får därmed åldersrelaterade sjukdomar. Fungerande rehabilitering kan förbättra livssituationen för den enskilde och samtidigt spara pengar för samhället. När en person kan arbeta oavsett på vilken nivå är det en vinst för alla. Att kunna bo hemma istället för särskilt boende är något de flesta vill och är dessutom billigare för samhället.

Köer till rehabilitering och för att få fungerande hjälpmedel är idag långa. Hjälpmedelsutbudet har begränsats och nya mer funktionella hjälpmedel bedöms som för dyra. Det gör att det hamnar på den enskilde och hans familj att undersöka vilka hjälpmedel som finns på marknaden och finansiera dem.

Barnhabilitering ger bredare hjälp och till fler diagnoser än Vuxenhabilitering. Det medför att övergång och ibland utslussning kan bli tuff för den enskilde. De vars diagnoser inte finns hos Vuxenhabilitering hänvisas direkt till primärvården. Det är inte tydligt vilka diagnoser som Vuxenhabilitering hanterar.

Efter 10 behandlingar förväntas patienten fått tillräckligt stöd för att behandling/träning ska kunna ske i hemmet. Det fungerar ofta inte då hemtjänstpersonal eller personliga assistenter inte har nödvändig kompetens. Därför finns det behov av fortsatt behandling/träning antingen hos Vuxenhabilitering eller annan mottagning med specialistkompetens.

Frågor:

- Vilka förslag har ni lagt för att förbättra rehabiliteringen? Gäller allt från tillgång till sjukgymnaster, arbetsterapeuter, varmvattenbassänger till terapiridning för barn och vuxna
- Hur vill ni att överföring från Barnhabilitering till annan verksamhet ska fungera?
- Idag är det otydligt vilka diagnoser Vuxenhabilitering arbetar med. Kan ni tänka er att kräva att det ska framgå på hemsida, informationsblad mm?
- Vad anser ni om Region Skånes nuvarande policy avseende hjälpmedel?

Ideologiskt ställningstagande:

Vilka förslag har ni lagt för att förbättra rehabiliteringen? Centerpartiet vill stärka rehabiliteringen i hela Skåne. Rehabilitering är en investering som ger människor bättre möjligheter att leva självständigt, återgå till arbete och få en högre livskvalitet. Vi vill arbeta för en bättre tillgänglighet till rehabilitering och säkerställa att rätt kompetens finns nära

patienten, oavsett var i Skåne man bor. Samtidigt behöver vårdkedjan fungera bättre så att patienter inte riskerar att falla mellan olika verksamheter. Vi har bland annat drivit på för att det ska finnas en medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR) i alla kommuner för att säkerställa kvaliteten. Vi satsar också på att stärka civilsamhället och idrottsrörelsen, eftersom vi ser att tillgång till anpassad fysisk aktivitet och fritidshjälpmedel är avgörande för både fysisk och psykisk hälsa. Vi vill riva de hinder som idag gör att exempelvis färdtjänst eller ledsagning nekas till fritidsaktiviteter.

I Region Skåne har vi också motionerat om att ta fram en rehabiliteringsstrategi för akut- och slutenvård. Det skulle möjliggöra att rehabiliteringen startar tidigare och således ger en snabbare och större effekt.

Hur vill ni att överföring från Barnhabilitering till annan verksamhet ska fungera?

Övergången från Barnhabiliteringen till vuxenvården ska vara trygg och planerad. Ingen ska behöva känna oro över vad som händer när man fyller 18 år eller riskera att stå utan rätt stöd. Centerpartiet vill därför att det införs en mer flexibel åldersgräns mellan barn- och vuxenhabiliteringen. Övergången bör alltid anpassas efter den unges situation och utformas efter de enskilda behoven snarare än att styras av åldern. Det skulle innebära att unga har möjligheten att fortsätta längre i barn- och ungdomshabiliteringen, exempelvis till avslutade gymnasiestudier.

Idag är det otydligt vilka diagnoser Vuxenhabiliteringen arbetar med. Kan ni tänka er att kräva att det ska framgå på hemsida, informationsblad med mera? Ja. Informationen ska vara tydlig och lätt att hitta. Patienter och anhöriga ska inte behöva gissa sig till vilket stöd som finns eller vart de ska vända sig. Region Skåne behöver bli bättre på att kommunicera sitt utbud och sina uppdrag. Vi vill också se en nationell jämförelsetjänst genom 1177 där information om väntetider, tillgänglighet och kvalitet framgår tydligt. Det inkluderar självklart även information om vilken vård som erbjuds. Transparens är en förutsättning för att öka patientens medbestämmande och involvering i vården.

Vad anser ni om Region Skånes nuvarande policy avseende hjälpmedel? Hjälpmedel är ofta en förutsättning för ett självständigt liv och ska utgå från individens behov. Centerpartiet vill att hjälpmedelsförskrivningen ska präglas av likvärdighet, funktion och patientnytta. Nya och mer funktionella hjälpmedel ska kunna prövas när de innebär en tydlig förbättring för den enskilde och regelverket bör kontinuerligt ses över så att det inte i onödan begränsar människors möjligheter att leva ett aktivt och självständigt liv. Vi ser samtidigt med stor oro på att tillgången till hjälpmedel blivit alltmer ojämlik. Vi driver därför kravet på en ny, samlad nationell lagstiftning om hjälpmedel som utgår från individens behov och som gör det möjligt att ta med sig sina hjälpmedel över hela landet. Vi vill också att rätten till fritidshjälpmedel ska stärkas och tydliggöras.

Finns dokumenterat i: Valmanifest 2026 både nationellt och regionalt, motioner som lagts, funktionsrättsmanifest.

Antaget av: Partistyreelse, förtroenderåd, skåneråd, partistämma

När: Olika tidpunkter löpande, våren 2026 för valmanifest.

(Försök till) Genomförande: Frågorna har drivits löpande inte minst i psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden samt genom motioner. Behandlades bland annat kring åldersgräns nyligen.

När: Löpande under mandatperioden, senast på RF i juni.

Avsatta medel: Vi lägger 7,2 miljoner kronor mer än styrande partier på habilitering och hjälpmedel.

Resultat av förslaget: Vi har dessvärre inte fått gehör för våra förslag, återigen begränsar tyvärr vår roll som oppositionsparti våra chanser att vinna i frågan. Vi hoppas på förändring efter valet.

Övrigt ni vill tillägga:

Övrigt ni vill tillägga:

Referenser, länkar

Boverkets regler för tillgänglighet allmänna platser mm:

<https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/regler-om-byggande/krav-pa-byggnadsverk-tomter-mm/allmanna/tillganglighet/>

FNs konvention om rättighet för personer med funktionsnedsättning:

<https://www.regeringen.se/globalassets/regeringen/dokument/socialdepartementet/funktionshinder/konvention-om-rattigheter-for-personer-med-funktionshinder-a4-webboptimerad.pdf>

FNs konvention om rättighet för personer med funktionsnedsättning:

<https://www.regeringen.se/globalassets/regeringen/dokument/socialdepartementet/funktionshinder/konvention-om-rattigheter-for-personer-med-funktionshinder-a4-webboptimerad.pdf>

Plan och Bygglagen:

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/plan--och-bygglag-2010900_sfs-2010-900

Region Skåne utredning: Primärvård för vuxna med funktionsnedsättning En utredning om förbättringsmöjligheter inom Skåne 2017-09- 12.

<https://www.skane.se/Public/Protokoll/H%C3%A4lso-%20och%20sjukv%C3%A5rdsn%C3%A4mnden/2017-12-08/Vuxna%20med%20varaktig%20funktionsneds%C3%A4ttning%20-%20rapport/Utdredning%20-%20Vuxna%20med%20flerfunktionsneds%C3%A4ttning%202017-09-12.pdf>